Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 22. novembra 2017*

„Pritožba – Okolje – Uredba (ES) št. 1272/2008 – Razvrščanje, označevanje in pakiranje nekaterih snovi ter nekaterih zmesi – Uredba (EU) št. 944/2013 – Uvrstitev visokotemperaturnega premogovega katrana – Kategoriji akutne strupenosti za vodno okolje (H400) in kronične strupenosti za vodno okolje (H410) – Dolžnost skrbnega ravnanja – Očitna napaka pri presoji“

V zadevi C-691/15 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 17. decembra 2015,

Evropska komisija, ki jo zastopata K. Talabér-Ritz in P.-J. Loewenthal, agenta,

pritožnica,

ob intervenciji

Kraljevine Danske, ki jo zastopata C. Thorning in M. N. Lyshøj, agenta,

Zvezne republike Nemčije, ki jo zastopajo T. Henze, J. Möller in R. Kanitz, agenti,

Kraljevine Nizozemske, ki jo zastopajo M. Bulterman, C. S. Schillemans in J. Langer, agenti,

intervenientke v pritožbenem postopku,

druge stranke v postopku so

Bilbaína de Alquitranes SA s sedežem v kraju Luchana-Baracaldo (Španija),

Deza a.s. s sedežem v kraju Valašské Meziříčí (Češka republika),

Industrial Química del Nalón SA s sedežem v Oviedu (Španija),

Koppers Denmark A/S s sedežem v Nyborgu (Danska),

Koppers UK Ltd s sedežem v Scunthorpeu (Združeno kraljestvo),

Koppers Netherlands BV s sedežem v Uithoornu (Nizozemska),

Rütgers basic aromatics GmbH s sedežem v kraju Castrop-Rauxel (Nemčija),

Rütgers Belgium NV s sedežem v Zelzateu (Belgija),

* Jezik postopka: angleščina.

Rütgers Poland sp. z o.o. s sedežem v kraju Kędzierzyn-Koźle (Poljska),

Bawtry Carbon International Ltd s sedežem v Doncastru (Združeno kraljestvo),

Grupo Ferroatlántica SA s sedežem v Madridu (Španija),

SGL Carbon GmbH s sedežem v Meitingnu (Nemčija),

SGL Carbon GmbH s sedežem v kraju Bad Goisern am Hallstättersee (Avstrija),

SGL Carbon s sedežem v Passyju (Francija),

SGL Carbon SA s sedežem v A Coruñi (Španija),

SGL Carbon Polska S.A. s sedežem v Racibórzu (Poljska),

ThyssenKrupp Steel Europe AG s sedežem v Duisburgu (Nemčija),

Tokai erftcarbon GmbH s sedežem v Grevenbroichu (Nemčija),

ki jih zastopajo K. Van Maldegem, C. Mereu in M. Grunchard, odvetniki, ter P. Sellar, odvetnik,

tožeče stranke na prvi stopnji,

Evropska agencija za kemikalije (ECHA), ki jo zastopajo N. Herbatschek, W. Broere in M. Heikkilä, agenti,

GrafTech Iberica SL s sedežem v Pamploni (Španija), ki jo zastopajo C. Mereu, K. Van Maldegem in M. Grunchard, odvetniki, ter P. Sellar, odvetnik,

intervenientki na prvi stopnji,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi C. G. Fernlund (poročevalec), predsednik senata, A. Arabadjiev in E. Regan, sodnika,

generalni pravobranilec: M. Bobek,

sodni tajnik: I. Illéssy, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 15. junija 2017,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 7. septembra 2017

izreka naslednjo

Sodbo

1 Evropska komisija s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 7. oktobra 2015, Bilbaína de Alquitranes in drugi/Komisija (T-689/13, neobjavljena, EU:T:2015:767, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to razglasilo ničnost Uredbe Komisije (EU) št. 944/2013 z dne 2. oktobra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1272/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi z namenom njene prilagoditve tehničnemu in

znanstvenemu napredku (UL 2013, L 261, str. 5, v nadaljevanju: sporna uredba), in sicer v delu, v katerem visokotemperaturno smolo, premogov katran (ES št. 266-028-2, v nadaljevanju: CTPHT), uvršča med snovi akutne strupenosti za vodno okolje kategorije 1 (H400) in kronične strupenosti za vodno okolje kategorije 1 (H410).

Pravni okvir

2 V uvodnih izjavah od 4 do 8 Uredbe (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL 2008, L 353, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 286/2011 z dne 10. marca 2011 (UL 2011, L 83, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba št. 1272/2008), je navedeno:

„(4) Trgovina s snovmi in zmesmi ne zadeva le notranjega, temveč tudi svetovni trg. Globalno usklajeni predpisi o razvrščanju in označevanju ter enotni predpisi o razvrščanju in označevanju za dobavo in uporabo na eni strani ter za prevoz na drugi strani bi morali zato koristiti podjetjem.

(5) Z namenom olajšanja svetovne trgovine in hkratnega varovanja zdravja ljudi in okolja so se v okviru Združenih narodov v obdobju 12 let z vso pozornostjo razvijali usklajeni kriteriji za razvrščanje in označevanje, rezultat tega pa je globalno usklajeni sistem za razvrščanje in označevanje kemikalij (Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals, v nadaljnjem besedilu ‚GHS‘).

(6) Ta uredba sledi mnogim izjavam, s katerimi je Skupnost potrdila svoj namen prispevati h globalni uskladitvi kriterijev za razvrščanje in označevanje ne le na ravni ZN, temveč tudi z vključitvijo mednarodno dogovorjenih meril GHS v zakonodajo Skupnosti.

(7) Koristi za podjetja bodo vedno večje, čim več bo držav v svetu, ki bodo v svojo zakonodajo vključile merila GHS. Skupnost bi morala igrati vodilno vlogo v tem procesu in druge države spodbujati k temu, da ji sledijo, in tako industriji v Skupnosti zagotoviti konkurenčno prednost.

(8) Zato je nujno, da se v Skupnosti uskladijo določbe in kriteriji za razvrščanje ter označevanje snovi, zmesi in nekaterih posebnih izdelkov, pri čemer se upoštevajo kriteriji za razvrščanje in pravila za označevanje GHS, ter se s tem gradi na 40-letnih izkušnjah, pridobljenih pri izvajanju obstoječe zakonodaje Skupnosti o kemikalijah, in ohrani raven varovanja, ki je že bila dosežena s sistemom usklajevanja razvrščanja in označevanja, z razredi nevarnosti Skupnosti, ki še niso del GHS, in z obstoječimi pravili za označevanje in pakiranje.“

3 Priloga I k Uredbi št. 1272/2008, v kateri so med drugim navedeni kriteriji za razvrščanje v razrede nevarnosti in razločevanja, je sestavljena iz petih delov. V delu 4 te priloge je v točki 4.1.3, naslovljeni „Kriteriji za razvrstitev zmesi“, navedeno:

„4.1.3.1. Sistem za razvrščanje zmesi zajema vse razvrstitvene kategorije, ki se uporabljajo za snovi, tj. kategorijo akutnosti 1 in kategorije kroničnosti 1–4. Da bi se za razvrstitev glede na nevarnost za vodno okolje uporabili vsi razpoložljivi podatki, se po potrebi upošteva naslednje:

‚Bistvene sestavine‘ zmesi so tiste, ki so razvrščene v ‚kategorijo akutnosti 1‘ ali ‚kategorijo kroničnosti 1‘ in so prisotne v koncentraciji 0,1 % (masni delež) ali več, in tiste, ki so razvrščene v ‚kategorijo kroničnosti 2‘, ‚kategorijo kroničnosti 3‘ ali ‚kategorijo kroničnosti 4‘ in so prisotne v koncentraciji 1 % (masni delež) ali več, razen če se domneva (npr. pri zelo strupenih sestavinah (glej 4.1.3.5.5.5)), da je sestavina, ki je prisotna v manjši koncentraciji, še vedno lahko bistvena za

razvrstitev zmesi kot nevarne za vodno okolje. Na splošno se za snovi, ki so razvrščene v ‚kategorijo akutnosti 1‘ ali v ‚kategorijo kroničnosti 1‘, upošteva koncentracija (0,1/M) %. (Za razlago M-faktorja glej 4.1.3.5.5.5.)

4.1.3.2. Razvrščanje nevarnosti za vodno okolje poteka v več stopnjah in je odvisno od vrste razpoložljivih podatkov o zmesi in njenih sestavinah. Diagram 4.1.2 prikazuje korake v postopku.

Stopenjski pristop vključuje:

– razvrstitev na podlagi preskušenih zmesi,

– razvrstitev na podlagi premostitvenih načel,

– uporabo ‚seštevanja razvrščenih sestavin‘ in/ali ‚formule dodajanja‘.“

4 V točki 4.1.3.5.5 Priloge I k Uredbi št. 1272/2008, naslovljeni „Metoda seštevanja“, je navedeno:

„4.1.3.5.5.1.1. Pri kategorijah kroničnosti od 1 do 3 za razvrstitev snovi se merila za določitev strupenosti med posameznimi kategorijami razlikujejo za faktor 10. Snovi, ki so razvrščene kot zelo strupene, lahko zato prispevajo k razvrstitvi zmesi v kategorijo manjše strupenosti. Pri izračunu teh razvrstitvenih kategorij je zato treba upoštevati prispevek vsake snovi, ki je razvrščena v kategorijo kroničnosti 1, 2 ali 3.

4.1.3.5.5.1.2. Kadar zmes vsebuje sestavine, razvrščene v kategorijo akutnosti 1 ali kategorijo kroničnosti 1, je treba upoštevati, da te sestavine, kadar je njihova akutna strupenost nižja od 1 mg/l in/ali njihova kronična strupenost nižja od 0,1 mg/l (če niso hitro razgradljive) ter 0,01 mg/l (če so hitro razgradljive), prispevajo k strupenosti zmesi tudi pri nizki koncentraciji. Tako strupene so pogosto lahko aktivne sestavine v pesticidih, pa tudi nekatere druge snovi, kot so organokovinske spojine. Posledica uporabe običajnih splošnih mejnih koncentracij v takšnih okoliščinah je, da je zmes razvrščena v nižji razred, kot bi sicer morala biti. Za upoštevanje zelo strupenih sestavin se zato uporabijo množilni faktorji, kot je opisano v oddelku 4.1.3.5.5.5.“

5 Glede zmesi z zelo strupenimi sestavinami je v točki 4.1.3.5.5.5.1 Priloge I k Uredbi št. 1272/2008 navedeno:

„Sestavine, ki so razvrščene v kategorijo akutnosti 1 in kategorijo kroničnosti 1, njihova strupenost pa je pod 1 mg/l in/ali kronična strupenost pod 0,1 mg/l (če niso hitro razgradljive) ter 0,01 mg/l (če so hitro razgradljive), prispevajo k strupenosti zmesi celo pri nizkih koncentracijah, zato se jim pri uporabi metode seštevanja razvrstitev običajno določi višji ponder. Če zmes vsebuje sestavine, razvrščene v kategorijo akutnosti ali kroničnosti 1, se uporabi eno od naslednjega:

– stopenjski pristop iz oddelkov 4.1.3.5.5.3 in 4.1.3.5.5.4, pri katerem se uporabi ponderirana vsota, ki se dobi tako, da se koncentracije sestavin iz kategorije akutnosti 1 in kategorije kroničnosti 1 pomnožijo s faktorjem, namesto da bi se deleži zgolj sešteli skupaj. To pomeni, da se koncentracija iz ‚kategorije akutnosti 1‘ v levem stolpcu tabele 4.1.1 in koncentracija iz ‚kategorije kroničnosti 1‘ v levem stolpcu tabele 4.1.2 pomnožita z ustreznim množilnim faktorjem. […]

[…]“

Dejansko stanje

6 Iz dejanskega stanja, opisanega v točkah od 1 do 8 izpodbijane sodbe, je razvidno, da je CTPHT ostanek destilacije visokotemperaturnega premogovega katrana. Ta snov spada med snovi z neznano ali spremenljivo sestavo, ki nastanejo s kompleksnimi reakcijami ali iz bioloških materialov (v nadaljevanju: snovi UVCB).

7 Kraljevina Nizozemska je septembra 2010 Evropski agenciji za kemikalije (ECHA) predložila spis, v katerem je bilo predlagano, naj se CTPHT razvrsti med rakotvorne snovi kategorije 1A (H350), mutagene snovi kategorije 1B (H340), snovi, strupene za razmnoževanje, kategorije 1B (H360FD), snovi akutne strupenosti za vodno okolje kategorije 1 (H400) in kronične strupenosti za vodno okolje kategorije 1 (H410).

8 Komisija je 2. oktobra 2013 sprejela sporno uredbo. V skladu s členom 1, točka 2, (a)(i) in (b)(i) te uredbe v povezavi s Prilogama II in IV k tej uredbi je bila med drugim CTPHT razvrščena med snovi akutne strupenosti za vodno okolje kategorije 1 (H400) in kronične strupenosti za vodno okolje kategorije 1 (H410). V skladu s členom 3(3) navedene uredbe se ta razvrstitev uporablja od 1. aprila 2016.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

9 Družbe Bilbaína de Alquitranes, SA, Deza, a.s., Industrial Química del Nalón, SA, Koppers Denmark A/S, Koppers UK Ltd, Koppers Netherlands BV, Rütgers basic aromatics GmbH, Rütgers Belgium NV, Rütgers Poland sp. z o.o., Bawtry Carbon International Ltd, Grupo Ferroatlántica, SA, SGL Carbon GmbH (Nemčija), SGL Carbon GmbH (Avstrija), SGL Carbon, SGL Carbon SA, SGL Carbon Polska S.A., ThyssenKrupp Steel Europe AG in Tokai erftcarbon GmbH (v nadaljevanju: družba Bilbaína in drugi) so vložile tožbo za razglasitev ničnosti sporne uredbe in jo podprle s tremi tožbenimi razlogi, pri čemer se drugi tožbeni razlog nanaša na očitno napako pri presoji, ki jo je storila Komisija v zvezi s stopnjo strupenosti CTPHT.

10 Splošno sodišče je v izpodbijani sodbi v bistvu ugotovilo, da je Komisija tako napako storila, ker ni izpolnila obveznosti upoštevanja vseh upoštevnih dejavnikov in okoliščin, tako da bi pravilno upoštevala delež šestnajstih sestavin policikličnih aromatskih ogljikovodikov v CTPHT in njihove kemijske učinke.

11 Splošno sodišče je zato ugodilo drugemu delu drugega tožbenega razloga in razglasilo ničnost sporne uredbe v delu, v katerem je bila CTPHT razvrščena med snovi akutne strupenosti za vodno okolje kategorije 1 (H400) in kronične strupenosti za vodno okolje kategorije 1 (H410).

Predlogi strank in postopek pred Sodiščem

12 Komisija Sodišču predlaga, naj izpodbijano sodbo razveljavi, zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču in pridrži odločitev o stroških tega postopka.

13 Družba Bilbaína in drugi Sodišču predlagajo, naj pritožbo zavrne oziroma naj zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču in Komisiji naloži plačilo stroškov pritožbenega postopka, tudi če se bo pritožbi delno ugodilo.

14 ECHA Sodišču predlaga, naj izpodbijano sodbo razveljavi, zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču in pridrži odločitev o stroških tega postopka.

15 Danska vlada Sodišču predlaga, naj izpodbijano sodbo razveljavi in zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču.

16 Nemška vlada Sodišču predlaga, naj izpodbijano sodbo razveljavi, zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču in pridrži odločitev o stroških tega postopka.

17 Nizozemska vlada Sodišču predlaga, naj izpodbijano sodbo razveljavi.

18 Predlog za odlog izvršitve sporne uredbe, ki so ga družba Bilbaína in drugi vložili 24. marca 2016, je bil s sklepom podpredsednika Sodišča z dne 7. julija 2016, Komisija/Bilbaína de Alquitranes in drugi (C-691/15 P–R, neobjavljen, EU:C:2016:597), zavrnjen.

Pritožba

Prvi pritožbeni razlog: neobrazložitev

Trditve strank

19 Komisija meni, da razlogi, navedeni v točkah od 31 do 34 izpodbijane sodbe, niso obrazloženi, ker so protislovni oziroma dvoumni. Trdi, da na podlagi teh razlogov ni mogoče razumeti, ali je Splošno sodišče razglasilo ničnost sporne uredbe zato, ker je Komisija uporabila metodo seštevanja, ali zato, ker je storila napako pri uporabi te metode.

20 Zdelo naj bi se, da je Splošno sodišče v točki 34 izpodbijane sodbe Komisiji očitalo, da se je oprla na lastnosti sestavin CTPHT, namesto na lastnosti te snovi kot celote, kar naj bi kazalo na to, da je uporaba metode seštevanja napačna. V točki 22 te sodbe pa naj bi Splošno sodišče navedlo, da se tožbeni razlog družbe Bilbaína in drugih nanaša na načelo uporabe te metode. Poleg tega naj bi Splošno sodišče v točkah 32 in 33 navedene sodbe navedlo, da bi morala Komisija pri uporabi metode seštevanja upoštevati slabo topnost snovi kot celote.

21 Družba Bilbaína in drugi izpodbijajo trditve Komisije.

Presoja Sodišča

22 Iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da obveznost obrazložitve, ki jo ima Splošno sodišče, temu sodišču nalaga, da jasno in nedvoumno navede svoje razlogovanje, tako da se lahko zadevne osebe seznanijo z utemeljitvami sprejete odločbe in da lahko Sodišče opravi sodni nadzor (glej zlasti sodbo z dne 7. januarja 2004, Aalborg Portland in drugi/Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, EU:C:2004:6, točka 372, in sklep z dne 1. junija 2017, Universidad Internacional de la Rioja/EUIPO, C-50/17 P, neobjavljen, EU:C:2017:415, točka 12).

23 Splošno sodišče je v točki 30 izpodbijane sodbe presodilo, „da je Komisija storila očitno napako pri presoji, ker s tem, da je CTPHT na podlagi njenih sestavin razvrstila med snovi akutne strupenosti za vodno okolje kategorije 1 (H400) in kronične strupenosti za vodno okolje kategorije 1 (H410), ni izpolnila obveznosti upoštevanja vseh upoštevnih dejavnikov in okoliščin, tako da bi pravilno upoštevala delež šestnajstih sestavin policikličnih aromatskih ogljikovodikov v CTPHT in njihove kemijske učinke“.

24 Iz točk od 31 do 34 navedene sodbe je razvidno, da je Splošno sodišče presodilo, da ne Komisija ne ECHA nista mogli dokazati, da „je Komisija upoštevala dejstvo, da se glede na točko 1.3 referenčnega dokumenta, [priloženega mnenju odbora za oceno tveganja pri ECHA,] naslovljeno ‚Fizikalne in kemične lastnosti', sestavine CTPHT iz CTPHT izločajo le v omejenem obsegu in da je ta snov zelo stabilna".

25 Ta presoja temelji na dveh elementih. Prvi, ki je bil predstavljen v točki 33 izpodbijane sodbe, se nanaša na okoliščino, da ni bilo niti iz mnenja odbora za oceno tveganja pri ECHA (v nadaljevanju: mnenje OOT) niti iz referenčnega dokumenta, priloženega temu mnenju, razvidno, da je bila slaba topnost CTPHT v vodi upoštevana. Drugi element, ki je bil predstavljen v točki 34 izpodbijane sodbe, je ugotovitev, da je razvrstitev CTPHT temeljila na domnevi, da bi se šestnajst sestavin, ki predstavljajo 9,2 % CTPHT, lahko raztopilo v vodi, čeprav je v skladu z referenčnim dokumentom, priloženim mnenju OOT, najvišja stopnja topnosti te snovi v vodi 0,0014 %.

26 Točke od 31 do 34 izpodbijane sodbe temeljijo na obrazložitvi, na podlagi katere je tako jasno in nedvoumno razvidno, da Splošno sodišče ni štelo, da je Komisija s sprejetjem sporne uredbe neutemeljeno uporabila metodo seštevanja. Splošno sodišče je s tem, da je iz razlogov, navedenih v točkah od 31 do 34 te sodbe, presodilo, da je Komisija storila očitno napako pri presoji ob uporabi metode seštevanja, pravno zadostno obrazložilo svojo odločitev.

27 Zato je treba prvi pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Drugi pritožbeni razlog: kršitev Uredbe št. 1272/2008

28 Drugi pritožbeni razlog je sestavljen iz dveh delov. Prvi del tega pritožbenega razloga temelji na predpostavki, da je Splošno sodišče razsodilo, da je Komisija neutemeljeno uporabila metodo seštevanja. Ker pa je ta predpostavka napačna, kot je bilo razsojeno v točki 26 te sodbe, je treba ta prvi del takoj zavrniti. Pri preučitvi drugega pritožbenega razloga je treba torej upoštevati njegov drugi del.

Trditve strank

29 Komisija v okviru drugega dela drugega pritožbenega razloga graja razloge, iz katerih je Splošno sodišče v točkah od 31 do 34 izpodbijane sodbe razsodilo, da je Komisija storila očitno napako pri presoji.

30 Meni, da upoštevanje topnosti CTPHT kot celote ni združljivo z metodo seštevanja, ki temelji na analizi sestavin te snovi. Trdi, da je predpostavka, da se sestavine neke snovi topijo v vodi, neločljivo povezana z metodo seštevanja. Na podlagi te metode naj bi se tako predpostavljalo, da so sestavine v celoti topne, ker naj bi se njihova topnost ob presoji njihove strupenosti že vnaprej domnevala. Dejstvo, da je šestnajst sestavin, upoštevanih v obravnavani zadevi, predstavljalo zgolj 9,2 % CTPHT, naj ne bi bilo upoštevno, ker naj se pri uporabi te metode ne bi zahtevalo niti to, da se upošteva veliko število sestavin, niti to, da upoštevane sestavine predstavljajo velik delež snovi. Z metodo seštevanja naj bi bilo treba zgolj preveriti, ali so pragovi, določeni z Uredbo št. 1272/2008, doseženi, ne da bi imela Komisija pri tem kakršno koli diskrecijsko pravico. Splošno sodišče naj bi torej napačno uporabilo pravo s tem, da je Komisiji očitalo, da ni upoštevala dejavnikov, ki niso določeni z metodo seštevanja iz točke 4.1.3.5.5 Priloge I k Uredbi št. 1272/2008.

31 Ker je CTPHT slabo topna v vodi, družba Bilbaína in drugi menijo, da se je Splošno sodišče pravilno vprašalo o tem, ali je metoda seštevanja prinesla ustrezno rešitev. Zamisel, da je Komisija vezana na postopek, ki ji prepoveduje upoštevati dejanske elemente, s katerimi je ovržena teoretična hipoteza, pri kateri vztraja, bi lahko pripeljala do absurdnih, nepravičnih in znanstveno nepodprtih rezultatov.

32 Danska in nemška vlada se strinjata z metodologijo, ki jo je uporabila Komisija. Točka 4.1.3.5.5 Priloge I k Uredbi št. 1272/2008 naj ne bi zahtevala, da se upošteva topnost zmesi kot celote, v nasprotju s tem, kar je razsodilo Splošno sodišče v izpodbijani sodbi.

Presoja Sodišča

33 Pri drugem delu drugega pritožbenega razloga se postavlja vprašanje, ali je Komisija pri uporabi metode seštevanja za določitev, ali snov UVCB spada v kategoriji akutne strupenosti in kronične strupenosti za vodno okolje, svojo presojo dolžna omejiti zgolj na dejavnike, ki so izrecno določeni v točki 4.1.3.5.5 Priloge I k Uredbi št. 1272/2008, ob izključitvi vseh ostalih, ali pa mora v skladu s svojo dolžnostjo skrbnega ravnanja skrbno in nepristransko preučiti ostale dejavnike, ki sicer niso izrecno navedeni v teh določbah, vendar so kljub temu upoštevni.

34 V zvezi s tem je treba opozoriti, kot je v bistvu presodilo Splošno sodišče v točki 23 izpodbijane sodbe, da je treba za to, da bi bilo mogoče opraviti razvrstitev snovi na podlagi Uredbe št. 1272/2008, in ob upoštevanju zapletenih znanstvenih in tehničnih presoj, ki jih mora opraviti Komisija, zadnjenavedeni priznati široko diskrecijsko pravico (sodbi z dne 18. julija 2007, Industrias Químicas del Vallés/Komisija, C-326/05 P, EU:C:2007:443, točka 75, in z dne 21. julija 2011, Etimine, C-15/10, EU:C:2011:504, točka 60).

35 Vendar pa izvrševanje te pravice ni izvzeto iz sodnega nadzora. Zlasti kadar ena stranka zatrjuje očitno napako pri presoji, ki naj bi jo storila pristojna institucija, mora sodišče Evropske unije preveriti, ali je ta institucija skrbno in nepristransko preučila vse upoštevne okoliščine primera, na katere se opira ta presoja (glej zlasti sodbe z dne 21. novembra 1991, Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, točka 14; z dne 18. julija 2007, Industrias Químicas del Vallés/Komisija, C-326/05 P, EU:C:2007:443, točka 77; z dne 6. novembra 2008, Nizozemska/Komisija, C-405/07 P, EU:C:2008:613, točka 56, in z dne 22. decembra 2010, Gowan Comércio Internacional e Serviços, C-77/09, EU:C:2010:803, točka 57). Ta dolžnost skrbnega ravnanja je namreč neločljivo povezana z načelom dobrega upravljanja in velja na splošno za delovanje uprave Unije (sodba z dne 4. aprila 2017, Médiateur/Staelen, C-337/15 P, EU:C:2017:256, točka 34; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 29. marca 2012, Komisija/Estonija, C-505/09 P, EU:C:2012:179, točka 95).

36 V obravnavani zadevi ni sporno, da je treba razvrstitev snovi UVCB glede na nevarnost, ki jo pomeni za vodno okolje, določiti v skladu z določbami Uredbe št. 1272/2008, ki urejajo razvrstitev zmesi. Iz točke 4.1.3.2 Priloge I k tej uredbi izhaja:

„Razvrščanje nevarnosti za vodno okolje poteka v več stopnjah in je odvisno od vrste razpoložljivih podatkov o zmesi in njenih sestavinah. […]

Stopenjski pristop vključuje:

– razvrstitev na podlagi preskušenih zmesi,

– razvrstitev na podlagi premostitvenih načel,

– uporabo ‚seštevanja razvrščenih sestavin‘ in/ali ‚formule dodajanja‘.“

37 Ta točka določa padajoči vrstni red teh treh metod. Kadar razpoložljivi podatki, tako kot v obravnavani zadevi, ne omogočajo uporabe prvih dveh metod, je treba razvrstitev snovi UVCB tako določiti na podlagi metode seštevanja v skladu s postopkom, opredeljenim v točki 4.1.3.5.5 Priloge I k Uredbi št. 1272/2008.

38 Za kategoriji akutne strupenosti 1 in kronične strupenosti 1 je ta metoda v bistvu izračun seštevka koncentracije sestavin, razvrščenih v ti kategoriji, pomnoženih z M-faktorjem. Ta M-faktor stopnjuje razsežnost obratno sorazmerno s stopnjo strupenosti zadevne snovi, in sicer zato, da odraža dejstvo, da snovi iz teh kategorij nevarnosti „prispevajo k strupenosti zmesi celo pri nizkih koncentracijah, zato se jim pri uporabi metode seštevanja razvrstitev običajno določi višji ponder“ v skladu s točko 4.1.3.5.5.5.1 Priloge I k Uredbi št. 1272/2008. Če je seštevek koncentracij, ponderiranih z M-faktorjem, višji ali enak 25 %, je obravnavana snov razvrščena v kategorijo akutne strupenosti 1 ali v kategorijo kronične strupenosti 1.

39 Res je, da točka 4.1.3.5.5 Priloge I k Uredbi št. 1272/2008 ne določa možnosti uporabe drugih meril od tistih, ki so izrecno navedena v tej določbi. Vendar je treba ugotoviti, da nobena določba izrecno ne prepoveduje upoštevanja ostalih dejavnikov, ki so lahko upoštevni za razvrstitev snovi UVCB.

40 Poleg tega je treba to točko 4.1.3.5.5 umestiti v njeno sobesedilo.

41 V skladu s točko 4.1.3.1 Priloge I k Uredbi št. 1272/2008 se uporabi pristop za razvrstitev zmesi, ki je bil na kratko opisan zgoraj v točki 38 te sodbe, „[d]a bi se za razvrstitev glede na nevarnost za vodno okolje uporabili vsi razpoložljivi podatki“. Kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 73 sklepnih predlogov, se uporaba besednih zvez „kadar je primerno“ („where appropriate“ v angleški jezikovni različici te točke) in „vsi razpoložljivi podatki“ nagiba k temu, da ovrže razlago, v skladu s katero bi moralo biti upoštevanje drugih informacij od tistih, ki so izrecno navedene v okviru metode seštevanja, v vseh okoliščinah izključeno.

42 Poleg tega iz uvodnih izjav od 4 do 8 Uredbe št. 1272/2008 izhaja, da je zakonodajalec Unije želel „prispevati h globalni uskladitvi kriterijev za razvrščanje in označevanje ne le na ravni ZN, temveč tudi z vključitvijo mednarodno dogovorjenih meril GHS v zakonodajo Skupnosti“. Za to Priloga I k tej uredbi dobesedno povzema skoraj vse določbe GHS.

43 Kot pa je poudaril generalni pravobranilec v točki 79 sklepnih predlogov, je iz besedila GHS, natančneje iz njegove priloge 9, naslovljene „Smernice glede nevarnosti za vodno okolje“, razvidno, da je metodološki pristop, naveden za določitev razvrstitve nevarnosti snovi za vodno okolje, kočljiv zlasti zato, ker „izraz snov zajema širok spekter kemijskih proizvodov, med katerimi jih je mnogo zelo težko razvrstiti na podlagi sistema, ki temelji na togih merilih“. V teh smernicah je tako opozorjeno na „zapletene težave pri razlagi, tudi za strokovnjake“, ki jih povzroča razvrstitev, zlasti glede tako imenovanih „kompleksnih ali večkomponentnih“ snovi, katerih „lastnosti biorazgradnje ali kopičenja v organizmih, porazdelitvenega koeficienta in topnosti v vodi povzročajo vse težave pri razlagi, ker se lahko vsaka sestavina zmesi obnaša drugače“.

44 Avtorji teh smernic so tako torej želeli opozoriti na omejitve, povezane z metodološkimi merili iz GHS za razvrstitev glede na nevarnost za vodno okolje, nekaterih snovi, za katere so med drugim značilne kompleksnost, stabilnost ali slaba topnost v vodi.

45 Zakonodajalec Unije je določbe GHS vključil v Prilogo I k Uredbi št. 1272/2008, ne da bi izrazil namen opustitve tega pristopa. V teh okoliščinah ni mogoče šteti, da zakonodajalec Unije s tem, da je GHS tako vključil v Uredbo št. 1272/2008, ni upošteval teh metodoloških omejitev.

46 Stroga in samodejna uporaba metode seštevanja v vseh okoliščinah lahko pripelje do podcenjevanja strupenosti snovi UVCB, katere malo število sestavin naj bi bilo znanih, za vodno okolje. Ni mogoče šteti, da je tak izid združljiv s ciljem varstva okolja in zdravja ljudi, ki mu sledi Uredba št. 1272/2008.

47 Ugotoviti je torej treba, da Komisija pri uporabi metode seštevanja za določitev, ali snov UVCB spada v kategoriji akutne strupenosti in kronične strupenosti za vodno okolje, svoje presoje ni dolžna omejiti zgolj na dejavnike, ki so izrecno določeni v točki 4.1.3.5.5 Priloge I k Uredbi št. 1272/2008, pri tem pa izključiti vse ostale. Komisija mora v skladu z dolžnostjo skrbnega ravnanja skrbno in nepristransko preučiti ostale dejavnike, ki sicer niso izrecno navedeni v teh določbah, vendar so kljub temu upoštevni.

48 Ob podpori ECHA ter danske in nemške vlade Komisija v obravnavani zadevi zatrjuje, da slaba topnost CTPHT ni upoštevna pri uporabi metode seštevanja. Meni namreč, da je z metodo seštevanja posredno upoštevana topnost sestavin, ki spadajo v kategoriji „akutne strupenosti“ in „kronične strupenosti“ za vodno okolje.

49 To, ali je slabo topnost CTPHT mogoče šteti za upoštevno in ali jo je treba na podlagi tega upoštevati pri razvrstitvi nevarnosti, ki jih za vodno okolje pomeni ta snov, je vprašanje pravne opredelitve dejstev, za katero je pristojno Sodišče v okviru nadzora v pritožbenem postopku.

50 Razlog iz izpodbijane sodbe v točki 28, da „za to, da bi se štelo, da neka snov spada v kategoriji akutne ali kronične strupenosti, mora ta snov, in ne zgolj njene sestavine, izpolnjevati kriterije za razvrščanje“, se ne izpodbija.

51 Metoda za razvrščanje iz točke 4.1.3.5.5 Priloge I k Uredbi št. 1272/2008 temelji na predpostavki, da so upoštevane sestavine stoodstotno topne. Ta metoda seštevanja na podlagi te predpostavke pomeni, da obstaja stopnja koncentracije sestavin, pod katero prag 25 % ne more biti dosežen, in tako gre pri tej metodi za izračun seštevka koncentracij sestavin, ki spadajo v kategoriji akutne ali kronične strupenosti, pri čemer se vsaka ponderira z M-faktorjem, ki ustreza njihovemu profilu strupenosti.

52 Vendar je za to metodo značilno, da izgubi zanesljivost v položajih, v katerih ponderirana vsota sestavin preseže stopnjo koncentracije, ki ustreza pragu 25 % v sorazmerju, manjšem od razmerja med stopnjo topnosti, opaženo pri obravnavani snovi kot celoti, in hipotetično stopnjo stoodstotne topnosti. V takih položajih je tako namreč mogoče, da metoda seštevanja v posebnih primerih pripelje do rezultata, ki je višji ali nižji od stopnje, ki ustreza predpisanemu pragu 25 %, glede na to, ali se upošteva hipotetična stopnja topnosti sestavin ali stopnja topnosti snovi kot celote.

53 Ni sporno, da iz preglednice 7.6.2 priloge I k poročilu, priloženemu mnenju OOT, izhaja, prvič, da metoda seštevanja pripelje do rezultata 14.521 %, in drugič, da je ta rezultat 581-krat višji od najnižje stopnje, ki se zahteva za to, da je prag 25 % po ponderiranju z M-faktorjem dosežen. Prav tako ni sporno, da poleg tega iz točke 1.3 tega dokumenta, naslovljene „Fizikalne in kemične lastnosti“, izhaja, da je bila najvišja stopnja topnosti CTPHT v vodi 0,0014 %, to je približno 71.000-krat manj od hipotetične stopnje stoodstotne topnosti, uporabljene za upoštevane sestavine.

54 Splošno sodišče torej ni izkrivilo dejstev in ni storilo napake pri pravni opredelitvi dejstev s tem, da je v točki 34 izpodbijane sodbe presodilo, da je Komisija „pod predpostavko, da se [vse te sestavine] raztopijo v vodi, […] torej v bistvu oprla sporno razvrstitev na predpostavko, da bi se lahko 9,2 % CTPHT raztopilo v vodi. Vendar, kot je razvidno iz točke 1.3 referenčnega dokumenta, [priloženega mnenju OOT], taka vrednost ni realna, saj je najvišja stopnja 0,0014 %“.

55 Splošno sodišče, ki je v točki 32 izpodbijane sodbe ugotovilo, da „ne Komisija ne ECHA […] nista mogli dokazati, da je Komisija […] upoštevala dejstvo, da se glede na točko 1.3 referenčnega dokumenta, [priloženega mnenju OOT,] naslovljeno ‚Fizikalne in kemične lastnosti‘, sestavine CTPHT iz CTPHT izločajo le v omejenem obsegu in da je ta snov zelo stabilna“, ni napačno uporabilo prava s tem, da je v točki 30 navedene sodbe razsodilo, da „je Komisija storila očitno napako pri presoji, ker s tem, da je CTPHT na podlagi njenih sestavin razvrstila med snovi akutne strupenosti za vodno okolje

kategorije 1 (H400) in kronične strupenosti za vodno okolje kategorije 1 (H410), ni izpolnila obveznosti upoštevanja upoštevnih dejavnikov in okoliščin, tako da bi pravilno upoštevala delež šestnajstih sestavin […] v CTPHT in njihove kemijske učinke“.

56 Drugi pritožbeni razlog je treba torej zavrniti kot neutemeljen.

Tretji pritožbeni razlog: prekoračitev meja sodnega nadzora in izkrivljanje dokazov

57 Komisija navaja, da je sporno uredbo sprejela na podlagi široke palete znanstvenih dokazov. Šlo naj bi za zelo kompleksne dokaze, ki naj bi utemeljevali uporabo metode seštevanja. Splošno sodišče naj bi v točki 34 izpodbijane sodbe za ovrženje ocene Komisije, od tega širokega nabora znanstvenih in tehničnih dokazov upoštevalo zgolj stavek, da je 9,2 % CTPHT mogoče raztopiti v vodi. Ta dejavnik pa naj bi bil neločljivo povezan z metodo seštevanja. S tem, da je v točki 34 presodilo, da je najvišja stopnja topnosti CTPHT v vodi 0,0014 %, naj bi Splošno sodišče presojo Komisije nadomestilo s svojo. Poleg tega naj bi Splošno sodišče s takim ravnanjem izkrivilo dokaze, na podlagi katerih je bila sprejeta sporna uredba.

58 Ugotoviti pa je treba, da tretji pritožbeni razlog temelji na napačnem razumevanju izpodbijane sodbe. Splošno sodišče v točki 34 izpodbijane sodbe s svojo presojo dejanskih znanstvenih in tehničnih dokazov ni nadomestilo presoje organov Unije. Na podlagi ustaljene sodne prakse v zvezi z obsegom sodnega nadzora, na katero je bilo opozorjeno zgoraj v točki 35, se je presoja Splošnega sodišča, ki je temeljila na podatkih iz referenčnega dokumenta, priloženega mnenju OOT, nanašala izključno na vprašanje postopkovne narave, in sicer ugotoviti, ali je Komisija z razvrstitvijo CTPHT spoštovala svojo obveznost upoštevanja vseh upoštevnih dejavnikov in okoliščin.

59 Zato je treba tretji pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

60 Na podlagi vseh zgoraj navedenih preudarkov je treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

61 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena, Sodišče odloči o stroških. V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) Poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

62 Člen 140(1) Poslovnika Sodišča, ki se na podlagi člena 184(1) tega poslovnika uporablja za pritožbeni postopek, določa, da države članice in institucije, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške.

63 Člen 184(4) Poslovnika določa, da če je v postopku na prvi stopnji sodeloval intervenient, lahko Sodišče odloči, da nosi svoje stroške.

64 Ker so družba Bilbaína in druge predlagale, naj se Komisiji naloži plačilo stroškov, in ker ta s pritožbenimi razlogi ni uspela, se ji naloži, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške družbe Bilbaína in drugih, vključno s stroški, nastalimi v postopku za izdajo začasne odredbe, v zvezi s katero je bil izdan sklep podpredsednika Sodišča z dne 7. julija 2016, Komisija/Bilbaína de Alquitranes in drugi (C-691/15 P–R, neobjavljen, EU:C:2016:597).

65 Kraljevina Danska, Zvezna republika Nemčija in Kraljevina Nizozemska, intervenientke v pritožbenem postopku, nosijo svoje stroške.

66 ECHA, intervenientka na prvi stopnji, nosi svoje stroške.

67 Ker je družba GrafTech Iberica SL, intervenientka na prvi stopnji, sodelovala v ustnem postopku, ni pa predlagala, naj se Komisiji naloži plačilo stroškov, nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

1. **Pritožba se zavrne.**

2. **Evropska komisija poleg svojih stroškov nosi stroške družb Bilbaína de Alquitranes SA, Deza a.s., Industrial Química del Nalón SA, Koppers Denmark A/S, Koppers UK Ltd, Koppers Netherlands BV, Rütgers basic aromatics GmbH, Rütgers Belgium NV, Rütgers Poland sp. z o.o., Bawtry Carbon International Ltd, Grupo Ferroatlántica SA, SGL Carbon GmbH (Nemčija), SGL Carbon GmbH (Avstrija), SGL Carbon, SGL Carbon SA, SGL Carbon Polska S.A., ThyssenKrupp Steel Europe AG in Tokai erftcarbon GmbH, vključno s stroški, nastalimi v postopku za izdajo začasne odredbe v zadevi, v kateri je bil izdan sklep podpredsednika Sodišča z dne 7. julija 2016, Komisija/Bilbaína de Alquitranes in drugi (C-691/15 P-R, neobjavljen, EU:C:2016:597).**

3. **Kraljevina Danska, Zvezna republika Nemčija in Kraljevina Nizozemska nosijo svoje stroške.**

4. **Družba GrafTech Iberica SL in Evropska agencija za kemikalije nosita svoje stroške.**

Podpisi